

ಮಾಧವಿ ಕಾದಂಬರಿಯ ನಿರೂಪಣೆ

ಮಧುಸೂದನ ಜಿ.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/05/madhusudana-g/>

ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಹೆಣ್ಣಿನ ದನಿ ಕೇಳಿಸದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅವಳ ಬದುಕಿನ ಕಟು ವಾಸ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಬಲ ಗುಂಪುಗಳು ಒಂದಾಗಿವೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಾನ ಗಂಡಿನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದು ಪುರುಷನ ಅದೀನದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಕಾಶಗಳು ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಈ ಪುರುಷ ಚಿಂತನೆ, ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಸೇವೆಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಪರಿಕರ ಎಂಬಂತೆ ನಿರ್ವಚಿಸುತ್ತಾ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ, ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾ, ಬಂದಿದೆ. ಆದಿ ಮಾನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಮಾತೃ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಮಾನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು, ಅದು ಮನೆಯ ಒಳಗಿನ ದುಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಹಾಗೂ ಹೊರಗಿನ ದುಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೆ, ಆಸ್ತಿ, ಕುಟುಂಬ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ರಮಗಳು ಕಠಿಣಗೊಂಡಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಹೋಗಿ ಗಂಡಸು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾದ. ದುಡಿಯುವ ಗುಲಾಮ ಹೇಗೆ ಮಾಲೀಕನ ಆಳಾದನೋ ಹಾಗೆ ಹೆಂಗಸು ಕೂಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಳಿಗ ಗೈಯುವ ತುತ್ತಾದಳು. ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ 'ಸ್ತ್ರೀ' ಯು ಪುರುಷನ 'ಆಸ್ತಿ' ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಲವಾಗಿ ಬೇರೂರಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜರು ಊರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಪುರುಷನ ಕಾಮಪೂರೈಕೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಒಂದು ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದಳು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏನು ಎತ್ತ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಮಹಿಳೆಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆಕೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಮುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೆಂಗಸಿನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಡುವುದು ಮಾತ್ರ ಅದು ಯಾವಾಗ? ಯಾರಿಂದ? ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ? ಎಂದು ಆಕೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮಾರಬಹುದಿತ್ತು, ದಾನ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಸುವಿನಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಇದು ಮಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಬಹುಶಃ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಯಯಾತಿ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಗಾಲವನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

ಡಾ. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ ಅವರ ಮಾಧವಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಗಳಾದ ಗಾಲವ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಯಯಾತಿ, ದೀವೋದಾಸ, ಹರ್ಯಶ್ವ, ಉಶೀನರ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕೀಲು ಬೊಂಬೆಯಾಗಿ ಸಿ ಅವರ ಮಾತು, ನಡತೆ ಕಂಡಾಗ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನೇ ಮರೆತು ಇವರು ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ ಯಯಾತಿ ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜರಂತೆ ಈತನು ತನ್ನ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಂಡು ಮಗು ಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದವನು, ಮಾಧವಿ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಹೆಣ್ಣೆಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಭಾರದ ನೆಪ ಹೇಳಿ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರುದಿನ ವಿಪರೀತ ಜ್ವರ ರಕ್ತಸ್ರಾವದಿಂದ ಮಹಾರಾಣಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಯಯಾತಿ ಆಡಿದ ಮಾತು “ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಸಾಲದಂತ ತಾಯಿಗೆ ಅಪಮೃತ್ಯುವೂ ಆಯಿತು ಈ ಮಗು ಅಪಶಕುನದ ಮುದ್ದೆ!” ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದರು. ಮಾಧವಿಯನ್ನು ದಾಸಿಯಾದ ಅವೈಯೇ ಸಾಕಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಳು, ಮಾಧವಿಗೆ ‘ಅಪ್ಪಾ’ ಎಂದು ಬಾಯಿ ತುಂಬ ಕರೆಯುವ ಆಸೆ ಇದ್ದರು ತಂದೆ ಮಾತ್ರ ಒಮ್ಮೆಯೂ ಮಾಧವಿ ಎಂದು ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಕರೆದವರಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಮಗಳನ್ನು ದೂರ ಇಡುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಮಲತಾಯಿ ದೇವಯಾನಿ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ದಾನ ನೀಡುವುದು ಅಮಾನವೀಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಾದ ದೇವಯಾನಿ ಮಾಧವಿಯು ತನ್ನಂತೆಯೇ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು, ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯೋಚಿಸಿದ್ದರೆ ಬಹುಶ ಮಾಧವಿಗೆ ಅಂತಹ ದುಷ್ಟತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಗಾಲವನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಗುರುಗಳಾದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ತೊರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ತನಗೆ

ಏನು ಬೇಡ ಎಂದು ಗುರುಗಳಾದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಗಾಲವನು ಗುರುದಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹಠ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಗಾಲವನ ಉದ್ಧಟತನಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು, ಇವನಿಂದ ಯಾವ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ ಕೇಳಲಿ, ಈ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ತನಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುತ್ತಾರೆ, ಈ ಗಾಲವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಬೇಕು, ಅವನಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿ, ಇಲ್ಲ ಎನಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ “ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಬೆಳ್ಳಗೂ ಒಂದು ಕಿವಿ ಮಾತ್ರ ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಇರುವ 800 ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಪ್ಪಿಸು” ಎಂದಾಗ ಗಾಲವನಿಗೆ ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಮೀರಿದ್ದೆಂದು ಅರಿವಾಗಿ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಗಾಲವನ ಅಹಂಕಾರ, ಉದ್ಧಟತನದಿಂದಲೇ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಯಯಾತಿಯಿಂದ ದಾನ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಮಾಧವಿ ತಾನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅಪರಾಧಿಯಂತೆ ನೋಡಿದವರ ಮಧ್ಯೆ ಬೆಳೆದು, ಸಖಿ ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದವಳು, ಮಾಧವಿಯು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದವಳು, ಅವಳ ಸ್ವಯಂವರದ ರಾಜಕುಮಾರ ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಸುಂದರವಾಗಿರಬೇಕು, ಸುಕುಮಾರನಾಗಿರಬೇಕು, ಏಕ ಪತ್ನಿವ್ರತನಾಗಿರಬೇಕು, ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಒಬ್ಬಳನ್ನು ನೋಡಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿಂಗಳಿನ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ, ಮಾಧವಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಗಾಲವನು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಬಂದನು.

ಯಯಾತಿ ರಾಜನ ಬಳಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ರಾಜನು ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಧನಕನಗಳು ಖಾಲಿಯಾಗಿದೆ, ಅವರು ಕೇಳಿದಂತಹ ಕುದುರೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಗಾಲವ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಬರೀ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳಿಸುವುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಧರ್ಮವಲ್ಲ ಎಂದು, ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ, ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಯಾವ ರಾಜನಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ನನಗೆ ಬೇಕಾದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದ, ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ಮಾಧವಿ ತಲೆ ತಿರುಗಲು ಆರಂಭಿಸಿತು, ಭಯ, ಕೋಪ, ತಿರಸ್ಕಾರ, ಸಂಕಟಗಳು ಅವಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ದೂಡಿದವು, ಚಾರುನೇತ್ರಯ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಮುಖವಿಟ್ಟು ಮಾಧವಿ ನೀರವವಾಗಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ಹೀಗೆ ಬಡವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು, ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ದುಃಖ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ, ಮಗಳ ಅನುಮತಿ

ಇಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಗಾಲವ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಡುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ, ಆಕೆ ತನ್ನ ತಂದೆ ಮಾತಿಗೆ ಎದುರು ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಹೇಳುವ ಸ್ವತಂತ್ರವು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಯಯಾತಿ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಯೋಧ್ಯಾಪತಿ ಹರ್ಯಶ್ವ ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ 800 ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಆ ರಾಜನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ 200 ಕುದುರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು, 200 ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರ ರಾಜನ ಬಳಿ ಇಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದವಾಯಿತು. ಇದೇನು ತಿಳಿಯದ ಮಾಧವಿ ತಾನು ಇನ್ನೇಲೆ ಆ ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಳು, ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಧವಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿ ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದಳು, ಆಕೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಬಾಣಂತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಯಯಾತಿಯು ಬಂದು ಮಗು ತಾಯಿಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು, ಹಸಿ ಬಾಣಂತಿಯಾದ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರಿಂದ ಆಕೆ ಆರೋಗ್ಯವು ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು, ಅಲ್ಲೇ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಜ ದೀವೋದಾಸನ ಹತ್ತಿರ ಗಾಲವನು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ 600 ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಆದರೆ ಆ ರಾಜನ ಬಳಿಯೂ ಸಹ 200 ಕುದುರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಆ ರಾಜನು ಮಾಧವಿ ಇಂದ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಇನ್ನೂರು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಆಕೆಗೆ ಗಂಡು ಮಗು ಜನಿಸಿತು, ಆ ಮಗುವನ್ನಾದರೂ ತನಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು, ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಗಾಲವನು ಬಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು, ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೂರು ಕುದುರೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ರಾಜ ಭೋಜ ದೇಶಾಧಿಪತಿ ಉಶೀನರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಆತನ ಬಳಿಯೂ ಸಹ ಇನ್ನೂರು ಕುದುರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾಧವಿ, ಆ ರಾಜ ನಿಂದಲೂ ಸಹ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗು ಜನ್ಮ ನೀಡಬೇಕಾಯಿತು, ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಗುವನ್ನಾದರೂ ತನಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತ ಗಾಲವನಿಗೆ ಆರುನೂರು ಕುದುರೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಇನ್ನೂರು ಕುದುರೆಗಳು ಎಲ್ಲೂ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು

ಕುದುರೆಗಳ ಸಮೇತ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿ ಹೋಗಿ, ನಡೆದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಇನ್ನೂರು ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ತಮ್ಮ ಬಳಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಬಗ್ಗೆ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ಕಲ್ಪನೆಗಳೆ ಹೆಚ್ಚು. ಆತ ಮಹಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ರಾಜರ್ಷಿ, ಆದರೆ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಗಾಲವ ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ತಂದಾಗ ಆತ ಆಡುವ ಮಾತುಗಳು ಹೀಗಿವೆ: “ಎಂಟುನೂರು ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ‘ಈ ಮಾಧವಿಯನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವಳನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು! ನಾನೇ ಇವಳನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಪುತ್ರರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.” ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದವನು ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದವನು ಎಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಆ ವೇಳೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವೃದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾಧವಿ ಮೋಹಗೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಏನು? ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕೆಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಹೇಸಿಗೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಬಳಿ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆದ ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಗಾಲವ ಮತ್ತೆ ಯಯಾತಿ ರಾಜನ ಬಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ, ಮಾಧವಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಯಯಾತಿ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಯಂವರ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದರು, ಮಾಧವಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದವಳು ಆದರೆ ಯಾವ ಮಗುವೂ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಮದುವೆ ಅಂದರೇನು? ಅವನ ಜೊತೆ ಮಲಗೋದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರೋದು, ಇದರಿಂದ ತನಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಯಯಾತಿ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿದಂತೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆಕೆಗೊಂದು ಸ್ವಯಂವರವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮಾಧವಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ರಾಜರಿಗೆ ವರಮಾಲೆ ಹಾಕದೇ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೊದಗಿದ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೊಡನೆಗೆ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿ ಅರಮನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಇದು ಅವಳು ತೋರಿದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ರೀತಿ. ಅಸಹಾಯಕಳಾದ ಹೆಣ್ಣು ಭದ್ರವಾದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆದುರು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಉಳಿಯುವುದೊಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇನಾದರೂ ಬದಲಾಯಿತೇ? ಖಂಡಿತಾ ಇಲ್ಲ. ಶತಮಾನದ ನಂತರ

ಯಯಾತಿಯ ವಂಶಜರೇ ಆದ ಕೌರವರ ತುಂಬಿದ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರ ಪತ್ನಿ ಪಾಂಚಾಲಿಯ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವಯೋವೃದ್ಧರು, ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧರೂ, ನ್ಯಾಯನೀಡಬೇಕಾದ ಮಹಾರಾಜ ದೃತರಾಷ್ಟ್ರನೇ ಆಗಲಿ ಅವಳ ನೆರವಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಕಥಾನಕ. ಆಗಿನ ಜನಜೀವನದ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಬಹಳ ಮುಂದುವರೆದವರು, ಚಿಂತನಶೀಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಲೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ವಿರಳವಾದರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾಧವಿ ಕಾದಂಬರಿ ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಕಣ್ತೆರೆಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ದಿವೋದಾಸ ರಾಜ ಮೇಖಲಾಳನ್ನು ನೂರು ವರಹಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪಶುಗಳಂತೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮಾರುವುದು, ದಾನ ಕೊಡುವುದು ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು, 'ನಿಯೋಗ ಪದ್ಧತಿ' ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು, ನಿಯೋಗ ಎಂದರೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬೇರೊಬ್ಬ ಪುರುಷನಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಕುಂತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದದ್ದು ಹೀಗೆ, ಮಾಧವಿ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು 'ಭೂಮಿ'ಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳೇ ಸಂಕುಚಿತ ಗೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ ತಾವು ಅಬಲೆಯಾದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ಮುಂತಾದ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಮಾಧವಿಯಂಥ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಲೇಖಕಿ ಲೇಖಕಿಯರು ಮಾಧವಿಯಂಥ ನಾಯಕಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಪಮಾರವರ 'ಮಾಧವಿ' ಕಾದಂಬರಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಮಾಧವಿ, ಡಾ. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ, ಡಿ.ವಿ.ಕೆ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು, ಹದಿನಾರನೆಯ ಮುದ್ರಣ, 2021.
2. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆ: ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಸಂದೇಹಗಳು (ಲೇಖನ), ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ.
3. ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಬಿ. ಎನ್. ಸುಮಿತ್ರಾ ಬಾಯಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮೂರನೆಯ ಮುದ್ರಣ, 2021.
4. ಮಹಿಳೆ ವಸಾಹೋತರ ಸಂದರ್ಭ, ಡಾ. ಕವಿತಾ ರೈ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ, 2015.
5. ಮಾಧವಿ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ ಪುನರುಚ್ಚಾರ (ಲೇಖನ), ತೇಜಸ್ವಿ ನಿರಂಜನ ಮತ್ತು ಸೀಮಂತಿನಿ ನಿರಂಜನ.